

Lahden kaupunki, Sivistyslautakunta, 13.06.2023

§ 63

Koulumatkaetuuden laajentaminen lukuvuodelle 2023-24

2947/12.00.01.10/2023

Asian valmistelija / lisätietojen antaja

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu, Virve Jämsén, p. 044 716 1328

Päätös

Päätösehdotus hyväksyttiin.

Esittelijä

Vastuualuejohtaja, Lasten ja Nuorten kasvu Jämsén Virve

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta päättää, että koulumatkaetuuden piirissä olevilla oppilailla on oikeus käyttää koulumatkaetuuutta Lahden harrastamisen mallin harrastustoimintaan ja koulun kerhotoimintaan osallistumisen mahdollistamiseksi lukuvuonna 2023–2024. Kokeilun kustannuksia ja vaikutuksia arvioidaan sekä raportoidaan sivistyslautakunnalle lukuvuoden päätteeksi.

Perusteluosa

Perusopetuslain 32 §:n mukaan oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen, jos oppilaan koulumatka ensisijaiseen lähikouluun on pidempi kuin viisi kilometriä. Lahden kaupungin 1.-2. luokkalaiset ovat oikeutettuja koulumatkaetuun, mikäli oppilaan koulumatka ensisijaiseen lähikouluun on pidempi kuin kolme kilometriä. Oppilaalla on oikeus maksuttomaan kuljetukseen myös silloin, kun matka oppilaan ikä ja muut olosuhteet huomioon ottaen muodostuu oppilaalle liian vaikeaksi, rasittavaksi tai

vaaralliseksi. Koulukuljetukset järjestetään ensisijaisesti joukkoliikenteellä. Mikäli oppilaan asuinalueelle ei joukkoliikenneyhteyttä ole, toteutetaan kuljetukset muulla tavoin, esimerkiksi erillisenä koulukuljetuksena.

Opetuksen järjestäjällä ei lainsäädännön näkökulmasta ole velvollisuutta järjestää koulukuljetusta harrastustoimintaan tai sieltä kotiin. Vallitseva nykykäytäntö on johtanut siihen, että koulumatkaedun piirissä olevilla oppilailla, joilla ei koulumatkoille ole käytettävissä joukkoliikennettä ja joille järjestetään erillinen koulukyyti, ei ole ollut yhdenvertaisia mahdollisuuksia osallistua koulupäivän yhteydessä järjestettävään harrastamisen Lahden mallin ja koulun oman kerhotoiminnan harrastustoimintaan.

Harrastamisen Lahden mallin tavoitteena on mahdollistaa jokaiselle lapselle ja nuorelle mieluisa ja maksuton harrastus koulupäivän yhteydessä. Harrastustarjonnan suunnittelussa kuullaan oppilaita ja toimintaa järjestetään lasten ja nuorten toiveiden mukaisesti yhdessä harrastuksia tuottavien tahojen kanssa. Kohderyhmänä ovat perusopetuksen vuosiluokkien 1–9 oppilaat.

Epäkohta kuljetusoppilaiden yhdenvertaisissa mahdollisuuksissa osallistua koulupäivän yhteydessä järjestettävään harrastustoimintaan on noussut esiin harrastustoiminnan järjestämisen yhteydessä keväällä 2022. Perusopetuspalveluissa on tarkasteltu mahdollisuuksia ja keinoja korjata epätasa-arvoinen tilanne. Tuolloin on arvioitu kerhotoimintaan osallistumisesta johtuvien kuljetuskustannusten olevan jopa 50 000–60 000 euroa / lukuvuosi. Syksyllä 2022 selvitystyötä on jatkettu kartoittaen ratkaisuja, joilla kerhotoimintaan osallistuminen mahdollistuisi kaikille koulumatkaedun piirissä oleville lisäkustannukset minimoiden.

Perusopetuspalveluiden toteuttamassa tarkastelussa on todettu, että koulumatkaedun piirissä oleva oppilas, jolla on mahdollisuus käyttää

koulumatkojen kulkemiseen joukkoliikennettä, pystyy pääsääntöisesti kulkemaan koulumatkansa harrastustoiminnasta kotiin joukkoliikenteellä, eikä erillistä kuljetusta tarvitse järjestää. Näin ollen esteitä harrastustoimintaan osallistumiselle ei synny koulumatkan kulkemisen vuoksi, eikä lisäkustannuksia aiheudu. Sen sijaan oppilaat, jotka ovat koulumatkaedun piirissä ja joille järjestetään erillinen koulukuljetus, tarvitsevat erillisen kuljetuksen koulusta kotiin pääsääntöisesti myös harrastustoimintaan osallistumisen jälkeen.

Lahden itäinen kumppanuuspöytä on tehnyt aloitteen kokouksessaan 29.3.2023 perusopetusikäisten lasten harrastustakuun toteutumiseksi haja-asutusalueiden lapsille Lahdessa sekä koulukuljetuksen järjestämiseksi kotiin harrastustoiminnasta. Aloite (liitteenä) on osoitettu sivistyslautakunnalle sekä sivistyksen palvelualueen perusopetuspalveluille.

Perusopetuspalvelut on esittänyt talousarvion 2024 paineisiin 10 000 euron lisämäärärahaa kuljetuskustannuksiin. Esitetyllä lisämäärärahalla järjestetään tarvittavat lisäkuljetukset koulumatkaedun piirissä oleville oppilaille, jotka tahtovat osallistua koulupäivän yhteydessä järjestettävään Lahden harrastamisen mallin harrastetoimintaan ja/tai koulun omaan kerhotoimintaan. Kuljetuksista aiheutuvat lisäkustannukset voivat ylittää tai alittaa arvioitun lisäkustannuksen. Todelliset kustannukset riippuvat kuljetusoppilaiden kerhotoimintaan osallistumisen laajuudesta ja kerhovalinnoista. Lukuvuonna 2023–2024 arvioidaan koulumatkaetuuden laajentamisen vaikutuksia, seurataan toteutuvia lisäkustannuksia sekä raportoidaan niistä sivistyslautakunnalle lukuvuoden päätteeksi.

Muutoksenhaku

Oikaisuvaatimus

Sivistyslautakunta

Päätöspäivämäärä 13.06.2023 § 63

Toimenpiteet

Ote: Lahden kumppanuuspöytä